

UCHWAŁA NR XLV/257/2021

Rady Gminy Jastrzębia

z dnia 30 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 z późn. zm.) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020r., poz. 821 z późn. zm.), Rada Gminy w Jastrzębi uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 dla Gminy Jastrzębia w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

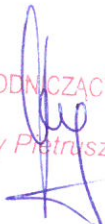
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jastrzębia.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2022 roku.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Cezary Pietruszewski

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny w Gminie Jastrzębia na lata 2022-2024

Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje 3 letnie programy wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Cezary Pietruszewski

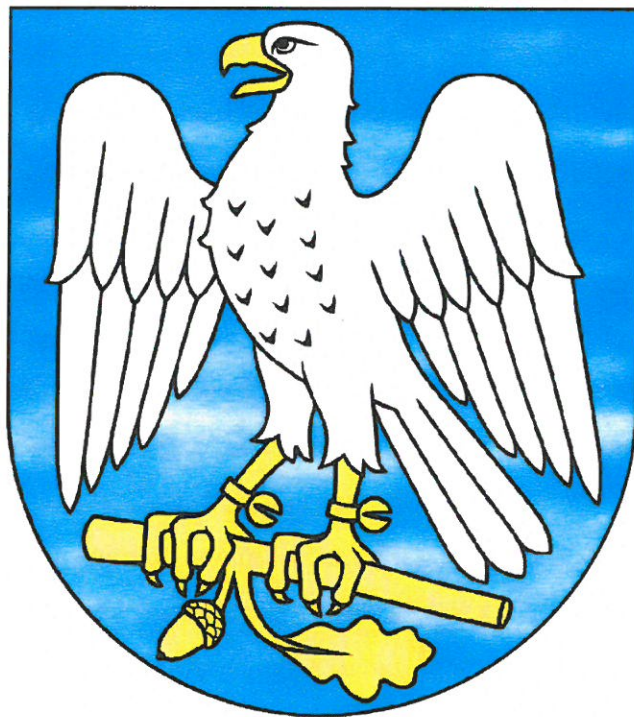

Załącznik do

Uchwały Nr XLV/257/2022

z dnia 30.12.2021 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022-2024
DLA GMINY JASTRZĘBIA

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem życia każdego człowieka. Stanowi integralną część społeczeństwa, a zarazem jego najmniejszą i podstawową komórkę społeczną. Jest ona pierwotnym miejscem uczestnictwa jednostki w życiu społecznym. Mimo różnorodnych przemian zachodzących zarówno w społeczeństwie, jak i w samej rodzinie, stanowi ona środowisko naturalne i niepowtarzalne. To w niej dziecko nabywa wiedzy o otaczającym je świecie, panującym między ludźmi stosunkach, uczy się wyrażać uczucia oraz wartościować co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Rozpad rodziny, jej wychowawcza niewydolność, związane z tym zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów to powody wzrostu zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że właściwie funkcjonująca rodzina najbardziej sprzyja prawidłowemu rozwojowi dziecka, należy zadbać aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu

rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, a jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Uzasadnienie wprowadzenia programu

Gminny program wspierania rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Jastrzębia opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia trzyletnich programów wspierania rodziny, systemu profilaktyki oraz opieki nad dzieckiem i rodziną. Celem Programu jest zaplanowanie i

podjęcie działań w zakresie pomocy rodzinom naturalnym przeżywającym różnego typu trudności zakłócające lub uniemożliwiające prawidłowe wypełnianie podstawowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz stworzenie spójnego i skutecznego systemu pomocy dla rodzin. W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, aby zarówno działania, jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji, tj. pomocy społecznej, szkoły, sądu, policji itp. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonała podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Poniższa tabela przybliży ten podział.

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
- profilaktyka - wspieranie rodziny.	- piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, - usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, - adopcja	
- asystent rodziny, - placówki wsparcia dziennego, - rodziny wspierające, - inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny.	- rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, - placówki opiekuńczo - wychowawcze, - usamodzielnianie, - organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), - rodziny pomocowe.	- ośrodek adopcyjny, - regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, - interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny.

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o ustawę wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej

Podstawa prawna Programu

Zapisy Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Jastrzębia na lata 2022-2024 są odzwierciedleniem standardów i norm prawa wynikających z ustawodawstwa krajowego znajdujących się m.in. w:

1. Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 2009 r. Nr 114, poz. 946),
2. Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r., poz. 821 z późn.zm.),
3. Ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r., poz. 1359),
4. Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 2268),

5. Ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020 r., poz. 1329),
6. Ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r., poz. 111 z późn. zm.),
7. Ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020 r., poz. 808 z późn. zm.),
8. Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020r., poz. 218),
9. Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.),
10. Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.),
11. Ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.),
12. Ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r., poz. 1327).

Realizatorzy Programu

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Jastrzębi.
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jastrzębi.
3. Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Jastrzębia.
5. Placówek ochrony zdrowia.
6. Organizacji pozarządowych i instytucji kościelnych.
7. Posterunku Policji w Jedlińsku.
8. Kuratorów sądowych.
9. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich.
10. Poradni psychologiczno-pedagogicznych w Radomiu.
11. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu.
12. Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu.
13. Poradni leczenia uzależnień.

Charakterystyka gminy

Gmina Jastrzębia to gmina wiejska położona w województwie mazowieckim, w północnej części powiatu radomskiego nad Doliną Rzeki Radomka, fragmentami nad Doliną Rzeki Pacynka oraz kompleksu Lasów Puszczy Kozienskiej. Gmina Jastrzębia bezpośrednio sąsiaduje z Radomiem oraz z gminami takimi jak Jedlińsk, Głowaczów, Pionki, Jedlnia-Letnisko. Na terenie Gmina Jastrzębia znajduje się 19 sołectw które zamieszkuje 3548 mężczyzn oraz 3448 kobiet (stan na maj 2021, Ocena zasobów pomocy społecznej)

Rysunek 1. Położenie gminy jastrzębia na tle powiatu radomskiego

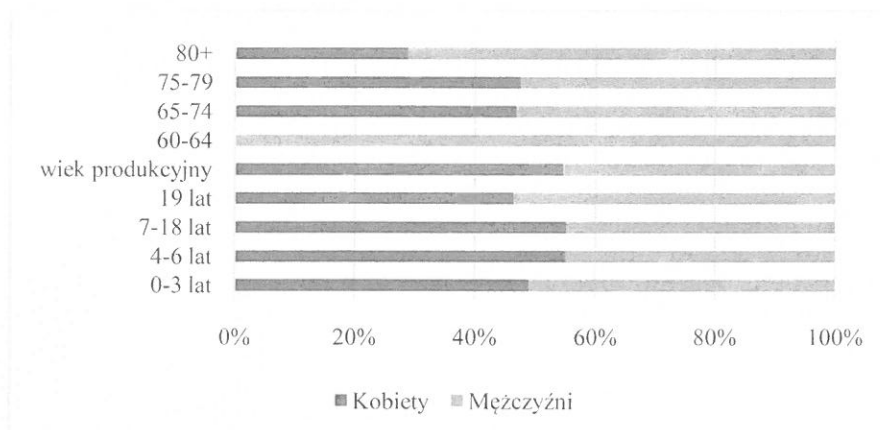

Źródło: <http://stowarzyszenierof.pl/>

Sytuacja demograficzna

Gmina Jastrzębia liczy 7177 mieszkańców z czego 50,5% stanowią kobiety natomiast 49,5% mężczyźni

Wykres 1. Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, Maj 2021

Na podstawie wykresu opracowanego na podstawie danych statystycznych ujętych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej z maja 2021 roku dla gminy Jastrzębia można zauważyć, że najliczniejszą grupą wiekową są osoby w wieku produkcyjnym natomiast najmniej liczną grupę stanowią osoby w wieku 19 lat oraz 75-79 lat. Mężczyźni stanowią większość w przypadku następujących przedziałów wiekowych: 4-6 lat, 7-18 lat oraz w wieku produkcyjnym.

Rynek pracy

Dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2020 roku w podziale na poszczególne kategorie zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Wykres 2. Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej

Można zauważyć, że udział osób długotrwale bezrobotnych w całości jest znaczący bowiem wynosi 5913 spośród 9713 osób, grupa bezrobotnych z prawem do zasiłku liczy natomiast 1830 osób. Bezrobotni mężczyźni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy liczą 4901 osób natomiast kobiety niewiele mniej bo 4812 osób – różnica wynosi zaledwie 89 na korzyść mężczyzn.

Oświata

Do gminnej bazy placówek oświatowych należą:

1. Szkoła Podstawowa w Woli Goryńskiej
2. Szkoła Podstawowa w Mąkosach Starych
3. Szkoła Podstawowa w Bartodziejach
4. Szkoła Podstawowa w Jastrzębi
5. Szkoła Podstawowa w Kozłowie

6. Szkoła Podstawowa w Lesiowie
7. Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Owadowie

Obok gminnych placówek na terenie Gminy znajduje się 1 Samorządowe Przedszkole w Jastrzębi, 1 punkt przedszkolny w Owadowie oraz jeden Gminny Żłobek w Jastrzębi.

Większość szkół posiada sale gimnastyczne i boiska, jednak standard i wymiary zarówno sal jak i boisk nie jest wysoki, dostosowany do miejscowych możliwości. W większości szkół brakuje także świetlic, zarówno pomieszczenia z prawdziwego zdarzenia wyposażonego we wszystkie pomoce dydaktyczne jak też organizacji zajęć świetlicowych równoległych do zajęć lekcyjnych. W większości szkoły posiadają pracownie komputerowe i dostęp do Internetu. We wszystkich placówkach organizowane są koła zainteresowań. Każda z nich oferuje dosyć duży wachlarz propozycji między innymi koła wolontariatu.

Kultura, sport i rekreacja

Na terenie gminy Jastrzębia brak jest placówek, które statutowo zajmowałyby się rozwijaniem zainteresowań młodzieży i dzieci, oraz kulturą szeroko pojętą. Rozwijaniem zainteresowań, organizacją imprez sportowo-kulturalnych zajmują się - w ramach realizowania własnych zadań – szkoły. W gminie Jastrzębia znajdują się cztery biblioteki publiczne w miejscowościach: Jastrzębia, Lesiów, Mąkosy Stare oraz Bartodzieje. Głównym inicjatorem życia sportowego na terenie gminy jest Klub Sportowy „Akcja Jastrzębia” zrzeszający piłkarzy, w tym grupy juniorów: 17-to osobową grupę trampkarzy z rocznika 2007 i 2008 oraz 18-to osobową grupę młodzieży z roczników 2004 oraz 2005. Kolejnym klubem sportowym, który reprezentuje Gminę Jastrzębia jest powstały w 2019 roku Siatkarski Klub Sportowy „GKS Jastrzębia” powstał w 2019 roku. Kadra zespołu to amatorzy, którzy poświęcają swój wolny czas na treningi i mecze ligowe.

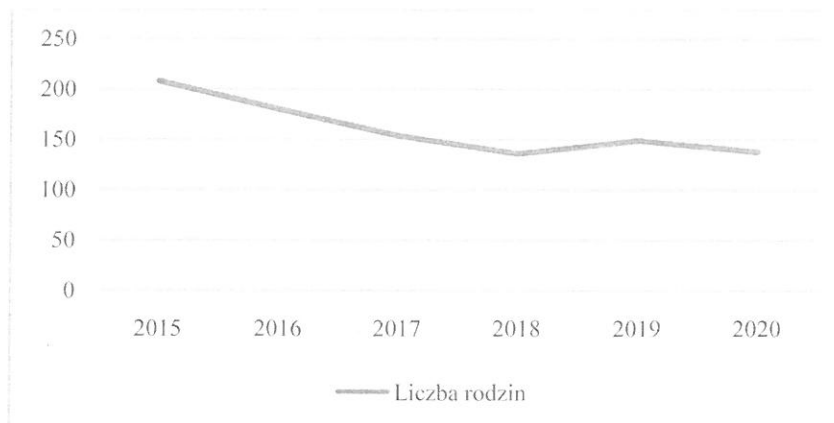
Życie kulturalne gminy skupia się również wokół Kół Gospodyń Wiejskich. Koła te swoimi występami uświetniają liczne imprezy organizowane na szczeblu gminnym i powiatowym. Na terenie gminy działa 12 kół gospodyń wiejskich.

Analiza sytuacji rodziny i dziecka

Pomoc społeczna wg ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej stanowi instytucję polityki społecznej mającej na celu pomoc osobom i ludziom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych i doprowadzenie do usamodzielnienia. Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Jastrzębia jest Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej, który jako jednostka organizacyjna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. W 2020 roku z pomocy społecznej skorzystało 138 rodzin – 403 osób w rodzinie.

Wykres 3. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2015-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej

Możemy zauważyć, iż liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Jastrzębia na przestrzeni lat 2016-2019 uległa wahaniom – ostatecznie w porównaniu do roku 2015 zmniejszyła się o 70 rodzin.

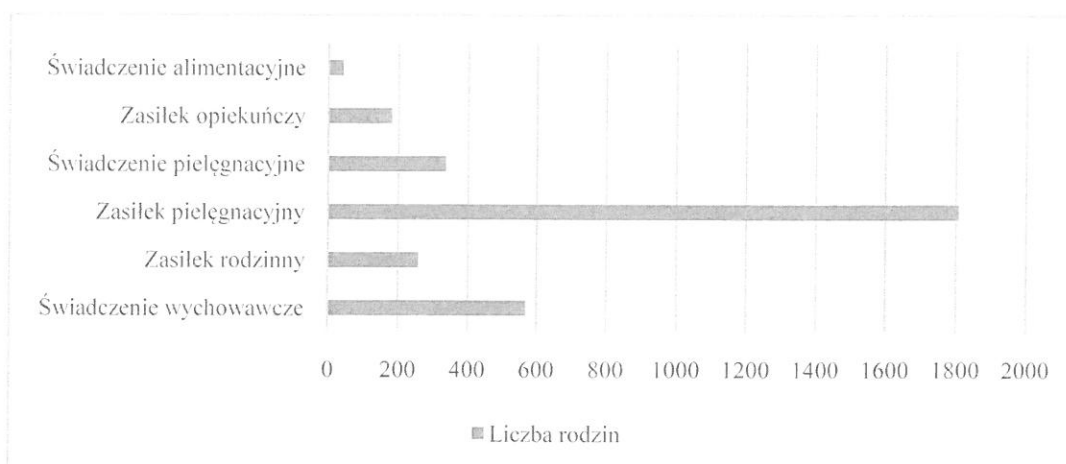
W 2020 roku świadczenia pieniężne zostały wypłacone 802 osobom, natomiast świadczenia niepieniężne udzielone zostały 8162 osobom, co stanowi 91% całości przyznanych świadczeń.

W 2020 roku w Gminie Jastrzębia najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, wskazanymi przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej były kolejno: bezrobocie (52 rodziny), długotrwała lub ciężka choroba (48 rodzin), niepełnosprawność oraz ubóstwo (45 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa (39 rodzin), potrzeba ochrony wielodzietności (29 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (17 rodzin), przemoc w rodzinie (6 rodzin), alkoholizm (5 rodzin) oraz bezdomność, trudność w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego oraz zdarzenia losowe (po 1 rodzinie).

Rodziny z terenu Gminy Jastrzębia korzystają również z innych form pomocy społecznej. W 2020 r. najliczniej przyznawanym świadczeniem był zasiłek pielęgnacyjny, który został wypłacony 1809 razy. Rodziny z terenu gminy Jastrzębia korzystają także

rządowego programu „Rodzina 500+” działającego od 2016 roku. W 2020 roku ze świadczenia wychowawczego 500+ skorzystało 568 rodzin. Najmniej licznym świadczeniem jest świadczenie alimentacyjne. W przypadku samotnego wychowywania dzieci, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W 2020 roku ze wspomnianego świadczenia skorzystały 42 rodziny.

Wykres 4. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w 2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej

W latach 2016-2021 zatrudniony był jeden asystent rodziny. Liczba rodzin, które korzystały z jego usług wynosiła kolejno: 15 rodzin w roku 2016, 19 rodzin w roku 2017, 12 rodzin w 2018 i 2019 roku, 10 rodzin w 2020 roku oraz 9 rodzin w 2021 roku, w skład których wchodzi 20 dzieci. W latach 2013-2020 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jastrzębi zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych tym samym stwierdza się, że warunek ustawowy dotyczący zatrudnienia jednego pracownika socjalnego na 2000 osób bądź 1 pracownika socjalnego na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej na przestrzeni ww. lat nie został spełniony. W 2020 roku liczba rodzin w gminie korzystających z pracy socjalnej wynosiła 93 i jest to tendencja wzrostowa względem roku 2019 kiedy to z pracy socjalnej korzystało 80 rodzin oraz względem 2018 roku kiedy liczba rodzin wynosiła 56.

Gmina Jastrzębia korzysta także z wieloletniego rządowego programu „Posiłek wszkole i w domu” na lata 2019-2023. W 2020 roku z Programu skorzystało 86 dzieci.

Problem przemocy wśród mieszkańców gminy Jastrzębia

Działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochronę ofiar tej przemocy zawarte zostały w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2021-2023 przyjętym uchwałą Nr XXXII/186/2020 Rady Gminy Jastrzębia z dnia 11.12.2020 roku. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie zajmuje się gminny Zespół Interdyscyplinarny. Celem głównym działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. W okresie funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego w 2020 roku wpłynęło łącznie 19 „Niebieskich Kart”, wszystkie założone przez Policję. W porównaniu do 2019 roku, dostrzegalny jest wzrost o 9 wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. W 2019 roku zakończono 8 procedur „Niebieskie Karty” natomiast w 2020 roku 9 procedur.

Problem alkoholowy wśród mieszkańców gminy Jastrzębia

Sprawami związanymi z rozwiązywaniem problemów uzależnień, motywowaniem do podjęcia działań naprawczych, kierowaniem do Sądu Rejonowego spraw związanych ze zobowiązaniem do leczenia uzależnienia zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W 2020 roku na terenie gminy Jastrzębia prowadzony był Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin. Z porad w Punkcie skorzystało 23 osoby w tym 12 mężczyzn i 11 kobiet. W 2020 roku odbyło się 10 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeprowadzono 21 postępowań, wezwano 17 mężczyzn i 4 kobiety. Komisja dokonała opłaty sądowej za wnioski o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu 4 osób, w tym 1 kobiety i 3 mężczyzn z terenu gminy Jastrzębia.

W związku z panującą pandemią zorganizowano psychoterapię dla mieszkańców Gminy. Udzielono 48 godziny konsultacji, z porad skorzystało 34 kobiety i 14 mężczyzn.

Realizacja programu

Cel główny:

- Wsparcie rodzin wykazujących trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz profilaktyka w zakresie działań na rzecz wzmocnienia rodziny.

Cele szczegółowe:

- Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka,
- Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
1. Cel szczegółowy Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących		
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	GOPS w Jastrzębi	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.
Współpraca z kuratorami sądowymi, Policją, szkołami, placówkami wsparcia dziennego, świetlicami środowiskowymi w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	GOPS w Jastrzębi UG w Jastrzębi	Liczba podjętych interwencji. Liczba osób objętych wsparciem.
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	GOPS w Jastrzębi	Liczba osób objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla osób doznających przemocy i sprawców przemocy domowej.	GOPS w Jastrzębi Zespół Interdyscyplinarny GKRPA	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart Liczba osób, które ukończyły terapię
Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi	GOPS w Jastrzębi Zespół Interdyscyplinarny GKRPA Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej	Rodzinie w Radomiu	
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny	GOPS w Jastrzębi	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
Udział pracowników socjalnych i asystentów rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	Pracownicy socjalni Asystenci rodziny	Liczba szkoleń i konferencji.
2. Cel szczegółowy		
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka		
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z niskim kryterium dochodowym.	GOPS w Jastrzębi UG w Jastrzębi	Liczba i formy udzielonej pomocy Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	GOPS w Jastrzębi UG w Jastrzębi	Liczba dzieci korzystających z posiłków.
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	GOPS w Jastrzębi	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	GOPS w Jastrzębi UG w Jastrzębi	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach.
3. Cel szczegółowy:		
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.		
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	GOPS w Jastrzębi	Liczba rodzin przeżywająca trudności
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	GOPS w Jastrzębi GKRPA	Liczba osób, które podjęły oraz ukończyły terapię.

Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.	GOPS w Jastrzębi Zespół Interdyscyplinarny Policja	Liczba założonych Niebieskich Kart.
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	GOPS w Jastrzębi Sąd Rodzinny i Nietletnich	Liczba rodzin współpracująca z asystentem rodziny.

Adresaci programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Jastrzębia wychowujące dzieci i przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej dlatego tak ważny jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka przeżywające trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

Efekty programu

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

1. Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
3. Zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
4. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
5. Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,

6. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
7. Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
8. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
9. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
10. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania rodziny na lata 2022-2024 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Jastrzębia, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Monitoring i ewaluacja Programu

Program na lata 2022 – 2024 będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jastrzębi. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie.

Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane będzie Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Jastrzębia na lata 2022-2024 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Cezary Pietruszewski

